

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Кафедра культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. Хмарський В. М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТУРИЗМУ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 034 – “Культурологія”

Інститут/факультет історії та філософії
(назва інституту, факультету)

2020 – 2023

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Культурологія туризму».

(назва навчальної дисципліни)

Розробники: Левченко В.Л., к.філос. н., доцент кафедри культурології ОНУ імені І.І. Мечникова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології _____

Протокол № 1 від. “31” _____ 08 _____ 2020 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Соболевська О.К.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від. “22” вересня _____ 2020 р.

Голова НМК

(підпис)

(Ковальський С.В.)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>034 – “Культурологія”</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший</u> (<u>бакалаврський</u>)	За вибором (ВНЗ/студента)	
		Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		7-й	
		Лекції	
		30 год.	
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Мета початкової дисципліни «Культурологія туризму» - розглянути сутнісні особливості культур різних регіонів, розкрити механізми та технології їх засвоєння та пропаганди, сформувати у студентів-культурологів вміння у царині туристичного та екскурсійного менеджменту, розуміння єдності та багатоманітності світового культурного простору.

Завдання. Основними завданнями навчальної програми є:

- сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» низку компетентностей, які є достатніми для виконання професійних обов'язків за спеціальністю «Культурологія»;
- забезпечити повне досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Культурологія туризму».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

- а) загальних (ЗК): уміння визначати тип власного світогляду, застосовувати основні надбання культурології для розбудови власних свідомості та культури мислення (КСО.01);
- б) фахових загальних (КФЗ): розуміння історичності людського буття, різноманіття культур і цивілізацій в їх взаємодії, багатоваріантності історичного процесу (КЗП.11).
- в) спеціальних фахових (КФС): знання історії формування регіональних культур, особливості їх функціонування та характер їх взаємодії (КСП.07).

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- основні історичні етапи розвитку туристичної діяльності;
- зміст і динаміку культурогенетичних процесів у туристичній діяльності;
- культурні домінанти у різних напрямках туристичної діяльності;
- роль етнічних, релігійних, економічних, політичних і геополітичних факторів у формуванні своєрідності культур окремих країн та регіонів світу;
- основні технології туристичного менеджменту щодо ознайомлення з культурою та мистецтвом.

вміти:

- пояснювати закономірності функціонування культурогенетичних процесів у туристичній діяльності;
- аналізувати тенденції розвитку культурного туризму в сучасному суспільстві;
- використовувати знання основних технологій туристичного менеджменту щодо ознайомлення з культурою та мистецтвом.

3.Зміст навчальної дисципліни **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Культурний туризм**

Тема 1. Предмет культурології туризму, його структура.

Культурологія туризму як специфічна наука про культуру, яка за допомогою культурологічних категорій і понять рефлексує туризм як соціокультурний феномен. Культурологія туризму як загальнометодологічне підґрунтя теорії туризму (туризмологія). Інтегративна взаємодія культурології туризму з іншими соціогуманітарними профільними дисциплінами – економіка туризму, соціологія туризму, психологія та педагогіка туризму та туристська праксеологія (теорія практичної діяльності в туристській сфері).

Місце культурології туризму в процесі формування світоглядної свідомості «людини, що подорожує» (homo viator). Трансформація та збагачення світоглядних уявлень особистості, її ціннісних орієнтацій під впливом «зустрічі» з іншими соціокультурними світами. Світосприйняття та світоставлення суб'єктів туристської діяльності, їхній функціональний прояв.

Тема 2. Поняття «культурний туризм».

Туризм як культурний феномен і культурологічний конструкт. Поняття «культурний туризм». Регіональна типологія культури. Поняття «регіональна культурна самобутність» та регіональна цілісність культури: єдність території, людей, цінностей. Просторово-територіальні чинники регіонального типу культури (природно-територіальні, кліматичні, ландшафтні). Роль культурного туризму у гуманітарній освіті та естетичі, в області економіки і культурного обміну. Туризм як сучасний вид діяльності та індустрія, що об'єднує ряд різних організацій і підприємств, що займаються організацією відпочинку туристів і надають споживачам різноманітні послуги.

Туризм як соціальний «номадизм». Сучасний номадизм як віддзеркаління зростаючого прагнення людини до самореалізації, рекреації своїх духовних і фізичних сил.

Тема 3. Генеза знань про туризм.

Осмислення феномену подорожей в процесі становлення знань про туризм.

Перші узагальнення подорожей в античній філософії (Фалес, Солон, Піфагор, Платон, Прокл).

Сутність, характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св. Августина і Фоми Аквінського.

Виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф. Бекон «Про подорожі».

Становлення знань про туризм. Перший період – доіндустріальний – два накопичення знань про туризм та їх раціональне узагальнення. Другий період (два етапи) – індустріальний – виникнення спеціальних знань про туризм (два етапи); перший етап (друга половина XIX ст.) – створення туризмологічних моделей розвитку туризму, розробка туристичної термінології; другий етап (з початку XX ст.) – виникнення національних туризмознавчих шкіл: австрійської, німецької, англійської, датської, швейцарської, французької, американської – початок створення теорії туризму. Заснування міжнародних, наукових і громадських організацій: Міжнародна академія туризму; Міжнародний центр по вивченню проблем туризму, Всесвітня туристська організація та інші. Розвиток туризмологічного знання в Україні та Росії.

Путівники та інші інформаційні джерела культурного туризму. Екскурсії та їх роль у культурному туризмі.

Тема 4. Гуманістична функція туризму.

Проблема «людського виміру» туризму – гуманістична складова туризму в контексті «гуманітарного» повороту суспільства XX–XXI-го століття. Формування гуманістичного світогляду у професіоналів туристської справи. Туризм як ефективний засіб реалізації людських цінностей (свобода, вибір, дружність, солідарність, злагода тощо).

Туризм як засіб моральної меліорації сучасного суспільства, подолання соціального імунодефіциту (браку приросту людських взаємин). Можливості туризму як найдемократичнішої форми людських стосунків. Туризм і утвердження «діалогічної» культури спілкування.

Проблема гуманізму як центральна проблема соціогуманітарних наук. Пріоритетна роль туризму у формуванні сучасної комунікативної культури. «Людиноутворююча» значимість туристських подорожей. Розвиток самосвідомості індивіда в процесі «туристського життя». Туризм як соціальний канал входження в інші «ціннісні міри». Гуманістична місія туризму – сприяння розв'язанню соціальних проблем (зайнятість, подолання бідності тощо).

Тема 5. Туризм у контексті культурної антропології.

Туризм – прояв способу життя людини. Людина, що подорожує – «Homo viator» – особистість, яка по-своєму розкривається в світі «іншої культури». Всебічний, розвиваючий вплив туризму на особистість. Прагнення до туристичних подорожей як потреба в структурі суто людських інтересів. Причетність до світу людського єднання засобами туризму. Туристська діяльність у контексті сфер та реалій сучасної культури.

Багатоаспектність вимірів людського буття. Співвідношення потреб, інтересів, мотивацій, цінностей, ідеалів та прагнень людини в контексті феномену туризму. Ієрархія потреб людини: вітальні (матеріальні), соціальні та духовні. Можливість та специфіка їхнього задоволення у сфері туризму. Туризм як сфера комплексного задоволення потреб людини та її різнобічного розвитку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Культура і туризм у сучасному світі.

Тема 6. Етика туризму.

Етика туризму як частина культурології туризму, що регулює відносини між людьми у сфері туристської діяльності. Причини виникнення етики туризму як артефакту кінця XX століття. Звернення етики до вирішення нових для неї практичних проблем. Умови виникнення туризму як культурного явища. Проблема моральної регуляції відносин між людьми, які включені в систему туризму як основи становлення етики туризму.

Специфіка соціального та культурного середовища в туризмі. Людина і довкілля (природне та урбанізоване) в туризмі. Роль рівня організації туризму. Світоглядні орієнтації людини, що включилися в систему туризму. Моральні вимоги, обмеження,

приборкання людини в туристичній діяльності. Тимчасовість людських зв'язків у туризмі і проблема набуття відповідальності за встановлені контакти і підвищення толерантності як до членів туристської групи, до представників туристської індустрії, до місцевого населення.

Екологія як наука. Феномен екології культури. Проблема екологічної кризи у взаємовідносинах людини із середовищем проживання в 60-х рр. ХХ століття. Екологія і туризм. «Екологічність» і «неекологічність» туризму. Характер впливу індустрії туризму на природне середовище перебування людини. Туризм і процес наповнення моральним змістом зв'язку людини з соціальним, культурним і природним середовищем. Туризм і екологія у сфері протистояння добра і зла.

Тема 7. Туризм у світі цінностей.

Туризм у структурі пізнання та освоєння загальнолюдських цінностей: вибір, свобода, спілкування, самореалізація, товаришування, толерантність, справедливість, розуміння. Розвиток та збагачення системи ціннісних орієнтацій індивідів як результат туристичної діяльності.

Екзистенційний аспект «класичного» і екстремального туризму. Туризм як ситуація розриву з «нудотою повсякденності». Можливість створити «пограничну ситуацію» чи залучитися до неї та пережити її у соціальному середовищі чи небезпечних природних умовах. Неповторність переживань людини у інноваційних та альтернативних видах туризму: військово-спортивному, високогірному, підводному, спелеологічному, водному, космічному тощо. Цінність цих переживань та досвіду для особистісного розвитку, набуття життєвої мудрості.

Тема 8. Менеджмент у сфері культурного туризму.

Специфіка менеджменту у сфері культурного туризму. Види культурного туризму (культурно-історичний, подієвий, культурно-археологічний, культурно-етнографічний, культурно-екологічний). Поняття сфери туризму. Ринкова модель системи туризму. Особливості туризму як об'єкта управління. Система організації управління культурним туризмом за кордоном і в Україні: історичні аспекти, сучасний стан. Практичні аспекти розвитку туристичної діяльності в Україні та за кордоном, її особливості та культурні відмінності. Сутність туристичної діяльності, її відмінність від туризму як сфери. Економічні основи туристичної діяльності, їх особливості, проблематика. Види туристичної діяльності. Система менеджменту в туристичній діяльності. Туризм як об'єкт соціального менеджменту. Особливості менеджменту туристичних організацій. Технології PR в туризмі. Реклама в туристичній діяльності. Система забезпечення кадрами в турбізнесі. Сучасні проблеми у розвитку культурного туризму.

Тема 9. Різновиди культурного туризму.

Культурно-пізнавальний туризм. Музеї та культурно-історичні пам'ятках складові культурного ландшафту. Публічний простір - місця де збираються люди (набережна / площа, кафе / ресторани, кладовища / установи), як влаштовані ці місця, чи діють якісь ритуали. Інтелектуальна картографія - чим займається утворений прошарок міста, як сприймає себе і своє місце в місті. Музей - експозиції і програми місцевих музеїв (актуальні і потенційні), що можна і потрібно розвивати, враховуючи ресурси. Прогулянка / Туризм - маршрути міських прогулянок (їх логіка, оптимальне наповнення, переклички топосів, фотографування). Аналіз стану розвитку замкового туризму, його роль та значення для розвитку туризму в Україні. Європейський досвід організації замкового туризму, основні напрями його розвитку в Україні. Головні об'єкти замкового туризму та особливості їх збереження.

Гастрономічний та кулінарний туризм. Кулінарна спадщина як частина туристського досвіду. Туризм як шлях поглибленого вивчення традиційної кухні в розумінні та інтерпретації соціальних, культурних, комерційних, технологічних, економічних і оздоровчих контекстів. Взаємозв'язок національної кухні з іншими аспектами життя, які відображають взаємини людей у суспільстві, норми і форми поведінки, традиційні для даної нації. Етногеографічний підхід щодо харчування в туризмі. Гастрономічний та кулінарний туризм як важливий чинник позитивної глобалізації сучасного соціуму, який сприяє перетворенню протистояння культур у їх діалог, збереженню природної та культурної спадщини.

Подієвий туризм. Участь у міжнародних та національних фестивалях, виставах, прем'єрах. Поїздки на карнавали, фести, знакові/регіональні події. Театральний туризм. Ювілейні події.

Паломницький туризм. Церква і релігія - діючі храми міста, ініціативи по залученню прихожан (реклама, просування), ставлення до релігії / церкви (не) воцерковлених громадян.

Тема 10. Туристичні ресурси культурного регіону

Туристський потенціал території. Поняття і структура туристсько-рекреаційного потенціалу територій. Туристські ресурси як частина туристичного потенціалу території. Культурно-історичні ресурси, їх класифікації, принципи виділення. Методологічні та методичні підходи до оцінки природно-рекреаційних ресурсів. Економічні ресурси туризму. Методологічні та методичні підходи до оцінки матеріально-технічних баз туризму. Характеристика туристично-рекреаційних ресурсів Одеси. Регіональні програми розвитку туризму: нормативно-правова база і історія розвитку Типова структура регіональних програм розвитку туризму Система програмних заходів з розвитку туристичної галузі в регіоні. Механізми реалізації регіональних програм розвитку туризму.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин								
	Усього	Денна форма				Заочна форма			
		у тому числі				у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Культурний туризм									
Тема 1. Предмет	6	2			6				

культурології туризму, його структура									
Тема 2. Поняття «культурний туризм».	10	4			6				
Тема 3. Генеза знань про туризм	10	4			8				
Тема 4. Гуманістична функція туризму	8	2			6				
Тема 5. Туризм у контексті культурної антропології.	10	2			6				
Разом за змістовим модулем 1	46	14			32				
Змістовий модуль 2. Культура і туризм у сучасному світі									
Тема 6. Етика туризму.	9	4			6				
Тема 7. Туризм у світі цінностей.	7	2			6				
Тема 8. Менеджмент у сфері культурного туризму.	7	4			6				
Тема 9. Різновиди культурного туризму.	9	4			6				
Тема 10. Туристичні ресурси культурного регіону	8	2			4				
Разом за змістовим модулем 2	44	16			28				
Усього годин	90	30			60				

5. Теми семінарських занять

Згідно навчального плану семінарські заняття не заплановані

6. Теми практичних занять

Згідно навчального плану практичні заняття не заплановані.

7. Теми лабораторних занять

Згідно навчального плану лабораторні заняття не заплановані.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Предмет культурології туризму, його структура [1]	6
2	Поняття «культурний туризм» [1]	6
3	Генеза знань про туризм [1]	8
4	Гуманістична функція туризму [1]	6
5	Туризм у контексті культурної антропології. [2]	6
6	Етика туризму [1]	6
7	Туризм у світі цінностей [1]	6
8	Менеджмент у сфері культурного туризму [1]	6
9	Різновиди культурного туризму [2]	6
10	Туристичні ресурси культурного регіону [2]	4
	Разом	60

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;

[2] – написання рефератів, есе;

Плани семінарських занять з дисципліни «Культурологія туризму»

Згідно навчального плану семінарських занять не заплановане.

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Виконання індивідуального завдання студентом полягає в підготовці реферату з дисципліни на одну із запропонованих тем та комп'ютерної презентації до нього, а також опрацювання результатів самостійної творчої роботи, підготовка та захист презентації.

Теми рефератів з дисципліни «Культурологія туризму»

1. «Людський вимір» туризму.
2. Туризм – прояв способу життя людини.
3. Система потреб людини та їх задоволення у туристській діяльності.
4. Потреби, інтереси, цінності та ідеали людини, що подорожує.

5. Матеріальні, соціальні, культурні, політичні, духовні потреби людини і туризм.
6. Туристична діяльність у контексті форм «життєвого світу» людини.
7. Туризм – фактор розвитку духовності особистості.
8. Потреба у туристичній подорожі в структурі суто людських потреб.
9. Освоєння нового туристичного простору як життєва потреба людини.
10. Туризм як засіб причетності до світу людського єднання.
11. Світоглядне, культурне, екзистенційно-особистісне осмислення феномену туризму.
12. Трансформація світогляду людини через усвідомлення свого місця в навколишньому світі внаслідок туристичної діяльності.
13. Контакт з іншими культурами і світоглядний самовимір людини в процесі й результаті туристичної активності.
14. Проблема взаєморозуміння представників різних соціумів у крос-культурній комунікації.
15. Осмислення багатоваріантності культурного середовища і неосяжності туристичного простору.
16. Роль засобів масової інформації в туризмі.
17. Роль туризму у становленні глобальної інформаційної мережі.
18. Туризм як фактор реалізації творчих потенцій людини.
19. Туристична діяльність і самовдосконалення та самореалізація людини.
20. Праксеологія туризму як розділ культурології туризму.
21. Діяльнісна природа людини і туризм.
22. Самоосвіта та самовиховання людини в сфері туризму.
23. Туризм як різновид цивілізованої екологічної діяльності.
24. Туризм як чинник піднесення матеріального добробуту.
25. Туризм як механізм розв'язання соціальних та культурних проблем.
26. Туризм як чинник гуманізації суспільних відносин.
27. Туризм як впливовий канал народної дипломатії.
28. Значення туризму для формування у народів позитивних мотивацій до співробітництва.
29. Створення у сфері туризму умов для реалізації творчого потенціалу людини.
30. Туризм і вироблення глобальної стратегії розвитку людства.

10. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності студентів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти.

В основу сучасного етапу розвитку теорії щодо методів навчання покладено навчально-пізнавальну діяльність особистості, поділену на види.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесно-інформаційні, наочно-евристичні, практично-репродуктивні, проблемні, частково-пошукові, дедуктивні, індуктивні; лекція, пояснення, робота з книгою.

2. Методи стимулювання навчально-пізнавальної діяльності: ділові/рольові симуляційні ігри, наукові дискусії, наукові конкурси (олімпіади), написання тез, статті, моральні та матеріальні стимули; робота зі словником, індивідуальний/груповий проєкт, презентація, ділова гра.

3. Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: усне опитування, письмові роботи, контрольні, тестування самоперевірка, заліки, співбесіди.

4. Використання комп'ютерної техніки.

11. Методи контролю

Якість і послідовність вивчення учбового матеріалу контролюється перевіркою відповідей студентів на вузлові питання тем, під час написання контрольної роботи.

До методів оцінювання відносять: оцінку за реферат, самостійну письмову роботу, поточне тестування, підсумковий тест, самоперевірку, співбесіди, заліки.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Культурологія туризму в структурі туризмознавства.
2. Культурологія туризму – синтетична галузь соціогуманітарного знання, щодо дослідження та практики туризму.
3. Структура культурології туризму, понятійний апарат, методи дослідження.
4. Культурологія туризму – специфічна галузь культурології туризму та філософії культури.
5. Методологічна роль системи культурологічних категорій в теорії туризму.
6. Взаємозв'язки формування культурології туризму із соціальними та гуманітарними науками.
7. Культурна сутність туризму.
8. Туристська діяльність як чинник глобалізаційних процесів у сучасній культурі.
9. Гуманістична характеристика туризму.
10. Аксиологія туризму. Система ціннісних орієнтирів людини в туризмі.
11. Вплив туризму на актуалізацію людських цінностей: вибір, свобода, спілкування, самореалізація, дружба, толерантність, справедливість, розуміння.
12. Розвиток та збагачення системи ціннісних орієнтацій людини засобами подорожей.
13. Суспільство, культура і природа як життєвий світ людини-мандрівника.
14. Розширення життєвого світу людини в процесі й результаті туристичної активності.
15. Збагачення особистісного досвіду індивіда при взаємодії з іншим соціокультурним середовищем.
16. Розширення культурного горизонту туриста при контакті з іншими народами, культурами.

17. Туристична діяльність і можливість побачити власну культуру «зі сторони».
18. Екзистенціальний аспект «класичного» і екстремального туризму.
19. Туризм як ситуація розриву з «нудотою повсякденності».
20. Неповторність переживань людини в інноваційних та альтернативних видах туризму: військово-спортивному, високогірному, підводному тощо.
21. Туризм і набуття індивідом життєвої мудрості .
22. Герменевтичний потенціал туристичної діяльності: розкодування культурних символів як один з варіантів осмислення соціокультурного середовища.
23. Формування універсальних засад світобачення та становлення взаєморозуміння і довіри між суб'єктами туристичної комунікації.
24. Багатомірність та багаторівневість комунікативного процесу в туризмі.
25. Спілкування, комунікація, взаємодія в туристичній подорожі.
26. Стадії комунікативного процесу в туризмі.
27. Посилення комунікативної взаємодії країн і народів – результат масового туризму у XX-XXI століттях.
28. Роль туризму у пом'якшенні напруженості між регіонами планети, подоланні жорстокості, тероризму, ксенофобії.
29. Туризм – найкращий спосіб пізнання культури інших народів «зсередини» .
30. Туристична діяльність – прискорювач глобальної міжцивілізаційної взаємодії.
31. Туристична комунікація як засіб взаємного пізнання культур і народів.
32. Туризм і вироблення спільної стратегії діяльності глобального співтовариства.
33. Пізнання своєрідності, неповторності іншої культури туристом у країні перебування.
34. Етика туризму як практика поведінки.
35. Значення міжнародних туристичних організацій для ствердження універсальних принципів та норм у сфері туризму.
36. Професійна етика організаторів та працівників туристичної сфери.
37. Культурологічне обґрунтування «кодексів туриста» та професійного діяча туристської сфери.
38. Гуманістичний характер місії туризму.
39. Значення діяльності ВТО для піднесення рівня моральної культури у сучасному світі. (Глобальний моральний кодекс туриста).
40. Значення туризму для становлення глобальної міжкультурної комунікації.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Модульний контроль 1	Модульний контроль 2	Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2				
20	20	20	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Нормативні документи;
2. Ілюстративні матеріали,
3. Методичні розробки до курсу.
4. Роздатковий матеріал.

15. Рекомендована література Основна

1. Долженко Г.П. Развитие научных исследований туристской деятельности в России (1930-2011 гг.) / Г.П. Долженко, Е.Г. Долженко. Электронное учебное пособие. – Ростов н/Д, 2010. – Свидетельство о регистрации электронного ресурса №15890 (Пособие размещено на сайте. Режим доступа: <http://gennadiy-dolzhenko.ru>)
2. Зорин И.В. Туристика: Монография / И.В. Зорин, В.А. Квартальнов. – М.: Советский спорт, 2001. – 288 с.
3. Ердавлетов С.Р. Основы туризмологии: учеб.-метод. пособие. – Алматы: Казак Университет, 2009.
4. Квартальнов В.А. Туризм. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 320 с.
5. Крачило Н.П. Основы туризмоведения. – К.: Вища школа, Главное издательство, 1980.
6. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 3-є вид., переробл. та допов.: навч. посібник / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.: іл., картосхеми.
7. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. – К.: Київський університет, 2008. – 450 с.
8. Окишев П.А. Основы туризмоведения. – Томск, 2005.
9. Пазенок В.С., Федорченко В.К., Кручек О.А., Мініч І.М. Туризмолія (теорія туризму): навч.-метод. посіб. зі спецкурсу. – К.: КУТЕП, 2010. – 70 с.
10. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: монография. – К.: МАУП, 2004. – 399 с.
11. Севастьянова С.А. Региональное планирование развития туризма и гостиничного хозяйства: учеб. пособие / С.А. Севастьянова. – М.: КНОРУС, 2007. – 256 с.
12. Ткаченко Т.І. Сталій розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. – 2-ге вид., відред. і доп., КНТЕУ, 2009. – 436 с.
13. Туризмолія: концептуальні засади теорії туризму: науково-навчальне видання. – К.: КУТЕП, 2008. – 825 с.
14. Філософія туризму: навч. посібник / за ред. В.К. Федорченка, В.С. Панченка. – К.: Кондор, 2004. – 268 с.

Додаткова

1. Басюк Д. І. Інноваційний розвиток гастрономічного туризму в Україні / Д. І. Басюк // Наук. пр. НУХТ. - 2012. - № 45. - С. 128-132. 155.
2. Биржаков М.Б. Введение в туризм: учебник для студентов высших учебных заведений / М.Б. Биржаков. – [8-е изд.]. – М. – Санкт-Петербург: Издательский дом «Герда», 2006. – 510 с.
3. Глобальный этический кодекс туризма, 1999 (Чили).
4. Зорин И.; Квартальнов В. Толковый словарь туристских терминов. – М., Афины. – 1994. – 407 с.
5. Ильина Е.Л. Туроперейтинг: учебник / Е. Л. Ильина. – М.: Финансы и статистика, 2008. – 480 с.
6. Квартальнов В.А. Биосфера и туризм. В пяти томах. – М.: Наука, 2002. Том 1. Теория и практика туристских исследований. – М.: Наука, 2002. – 272 с.; Том 2. Культура мира и туристские миграции. – М.: Наука, 2002. – 318 с.
7. Квартальнов В.А. Туризм, экскурсии, обмены. Современная практика. – М.: Наука, 1993. – 416 с. (Туризм как социальный и экономический критерий общественного развития. – С.7-9; Характеристика социально-экономической структуры туризма. – С.10-61; Новые цели туризма. – С.62-102).
8. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм социальный: история и современность. – К.: Вища школа, 1989. – 343 с.
9. Крачило Н.П. Экономико-географические проблемы туризма и его эффективность (вопросы теории, методики и практики): Автореф. дис. на соискание ученой степени д-ра геогр. наук / Н.П.Крачило. – К., 1992. – 35с.
10. Лук'янова Л.Г. Освіта в туризмі: навч.-метод. посіб. – К.: Вища шк., 2008. – 719 с.
11. Лукашевич М.П., Шандер Ф.Ф. Соціологія туризму. Курс лекцій. – Ужгород, 2008. – 340 с.
12. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – К.: Альтерпрес, 2002. – 430 с. (Теоретико-методологічні основи дослідження туризму. – С.7-114).
13. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: Підручник. – К.: Київський університет, 2008. – 450 с.
14. Мініч І.М. Соціальні чинники і функції інфраструктури туризму: соціологічний аналіз: Автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. соціол. наук / І.М. Мініч. – К., 2002. – 18 с.
15. Муратов П. П. Образы Италии. М. 1994.
16. Научное обеспечение рекреации и туризма: системный взгляд – три года спустя // III Международный форум «Туризм: наука и образование. Пленарные доклады. – 19-21 мая 2009 г. – Москва-Химки, 2009. – 199с.
17. Пазенок В.С. Туризмолія. Теоретический образ туризма /В. Пазенок – К.: Альтерпрес, 2012. – 277 с.
18. Пазенок В.С. Філософія туризму // Туризм у ХХІ столітті: Матеріали II-ої міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 10-11 жовт. 2001 р. – К.: Знання України, 2002. – С.21-27.
19. Пазенок В.С. Філософія та праксеологія туризму // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права / Щорічник вип.3. – К.: КУТЕП, 2003. – С.8-16.
20. Пазенок В.С. Альтернативний туризм: концепція і практика / В.Пазенок НВК «Туризм, готельне господарство, економіка і право» // Гостиничний бізнес. – 2005. – №4. – С.24-29.
21. Пазенок В.С. Туризмолія: концепти теорії туризму // Туризмолія: концепції та термінологічно-понятійний апарат: Матеріали VII аспірант. Читань (20 квіт. 2005 р., м. Київ). – К.: КУТЕП, 2006. – С.13-23.
22. Пазенок В.С. Феномен туризма – «человеческое измерение» / Гостиничний и ресторанный бизнес. – 2001. – №1 (4).
23. Перро Серж Оернер, Жан Мішель. Необхідність туризмолії // Наукові записки Київського інституту туризму, економіки і права / Щорічник вип.1. – К.: КІТЕП, 2001. – С.73-77.
24. Покровський Н.Е., Черняева Т.И. Туризм: от социальной теории к практике управления: учебное пособие. – М.: Университетская книга, Логос, 2009. – 400 с.
25. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / Під заг. ред. проф. В.К. Федорченка. – Київ. ун-т туризму, економіки і права. – К.: Юрінком. Інтер, 2002. – 640с.
26. Путешествие в Крым и Константинополь в 1786 году миледи Кравен. М. 1795.
27. Рот Рудольф. Достопамятное в Европе, то есть описание всего, что для любопытного смотрения света. Изд. 2. М. 1782.
28. Сапунова В. Туризм. Эволюция, структура, маркетинг. – М.: «Ось-89», 1997. – 160 с.

29. Сеульська декларація «Світ і туризм». ВТО, 2001 р.
30. Смолій В.А. та ін. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / за заг. ред. В.К.Федорченка. – К.: Слово, 2006. – 372 с.
31. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства: Навчальний посібник. – К.: Ред. Лайн, 1999. – 77 с.
32. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: підручник / Т.Г. Сокол; [за заг. Ред. В.Ф. Орлова]. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.
33. Федорченко В.К. Підготовка фахівців для сфери туризму: теоретичні і методологічні аспекти. – К.: Вища шк., 2002. – 350 с.
34. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: навч. посіб. – К.: Вища шк., 2002. – 195 с.
35. Федорченко В.К. Свобода і туризм: погляд туристолога / Філософські нариси туризму. – К.: Укр. центр духов. культури, 2005. – С.41-54.
36. Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Охріменко М.І., Цехмістрова Г.С. – Педагогіка туризму. – К.: Вид. Дім «Слово», 2004. – 296 с.
37. Філософія туризму: Навчальний посібник /За ред. В.К.Федорченка, В.С.Пазенка. – К., 2004. – 268 с.
38. Філософські нариси туризму: Наук-навч. вид. /За ред. докт. філос. наук, професора, члена кореспондента НАН України Пазенка В.С. – К., 2005. – 328 с.
39. Фоменко Н.А. Педагогіка вищої школи: методологія, стандартизація туристичної освіти. – К.: Вид. Дім «Слово», 2005. – 216 с.
40. Франжіаллі Франческо. Тенденції розвитку міжнародного туризму. – К., 2002. – 25 с.
41. Франжіаллі Франческо. Туризм як фактор устойчивости развития / Франжіаллі Франческо // Гостиничный и ресторанный бизнес. – 2002. – №7
42. Франжіаллі Франческо. Тенденції розвитку світового туризму: лекція. – К., 2002.
43. Шевырев С. П. Итальянские впечатления. СПб. 2006.
- 44.

16.Електронні інформаційні ресурси

1. <http://lib.onu.edu.ua/> - бібліотека ОНУ ім.І.І.Мечникова
2. <http://www.onu.edu.ua/ru/index.html> - сайт ОНУ ім.І.І.Мечникова
3. <http://www.ognb.odessa.ua/> - бібліотека ім. М. Горького
4. <http://www.nbu.gov.ua/> - бібліотека ім. В.Вернадського
5. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/> - бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка.